



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

47112

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut DINDAR
Van Milletvekili

Türkiye'de ilk ve orta öğretim düzeyinde eğitim gören milyonlarca öğrenci, artan yaşam maliyetleri, barınma sorunu, ulaşım giderleri, eğitim materyallerine erişim güçlüğü ve yetersiz burs-kredi destekleri nedeniyle ciddi ekonomik zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Yüksek enflasyon ve derinleşen ekonomik kriz nedeniyle barınma, beslenme, ulaşım ve eğitim giderleri hızla artarken, mevcut bursluluk sistemi hem kapsamı hem de sağladığı destek miktarı bakımından öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak kalmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavı (İOKBS), maddi imkânları yetersiz öğrencilerin eğitim hayatlarını sürdürebilmelerine katkı sağlamak amacıyla uygulanmaktadır. Özellikle çok çocuklu ailelerde fert başına gelir hesabı, ailenin gerçek yaşam koşullarını ve yoksulluk düzeyini yansıtmamakta; aynı gelir düzeyine sahip ancak çocuk sayısı fazla olan ailelerin çocukları eğitim giderlerini karşılamakta ciddi güçlük yaşarken burs sisteminden yeterince yararlanamamaktadır. Ayrıca bursluluk hakkı kazanabilmek için öğrencilerin ülke genelinde yapılan son derece rekabetçi bir sınavda başarılı olmaları gerekmekte, bu durum ekonomik olarak dezavantajlı öğrenciler açısından ek eşitsizlikler yaratmaktadır.

Öte yandan kamuoyuna yansıyan bilgiler ve öğrenci paylaşımları, İOKBS kapsamında ödenen aylık burs miktarının yaklaşık 2.700 TL bandında olduğunu göstermektedir. Bu tutar, günümüz ekonomik koşullarında dört kişilik bir ailenin bir akşamlık temel yemek giderine veya bir öğrencinin aylık ulaşım ve kırtasiye giderlerinin dahi önemli bir kısmına karşılık gelmemektedir. Burs miktarının reel alım gücü yıllar içerisinde ciddi biçimde aşınırken, eğitimde fırsat eşitliğini desteklemek amacıyla verilen bu desteğin öğrencilerin yaşamına anlamlı bir katkı sunup sunmadığı tartışma konusu haline gelmiştir. Burs nedeniyle yüzbinlerce öğrencinin söz konusu sınav stresine sokulması ve verilen ödeneğin çok düşük olması birçok açıdan sorunludur.

06.22021

Anayasa'nın sosyal devlet ve eğitim hakkına ilişkin hükümleri gereğince, ekonomik nedenlerle eğitim olanaklarına erişimde dezavantaj yaşayan öğrencilerin daha güçlü biçimde desteklenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) 2026 yılı itibarıyla İOKBS kapsamında burs alan öğrenci sayısı kaçtır? Bu sayı, örgün eğitimde öğrenim gören toplam öğrenci sayısının yüzde kaçına karşılık gelmektedir?
- 2) Son 10 yıl içerisinde İOKBS burs miktarı yıllar itibarıyla ne kadar olmuştur? Aynı dönemde TÜİK tarafından açıklanan tüketici enflasyonu dikkate alındığında bursun reel alım gücündeki değişim ne düzeydedir?
- 3) Bakanlığınızın hesaplamalarına göre bir ortaokul veya lise öğrencisinin aylık eğitim, ulaşım, kırtasiye, beslenme ve iletişim giderlerinin ortalama maliyeti ne kadardır? Mevcut burs miktarı bu giderlerin yüzde kaçını karşılamaktadır?
- 4) İOKBS başvurularında esas alınan fert başına yıllık gelir kriterinin, çok çocuklu ailelerin ekonomik gerçekliğini yeterince yansıtmadığı yönünde Bakanlığınıza ulaşan başvuru veya şikâyet sayısı kaçtır? Bu kriterin yeniden düzenlenmesi gündemde midir?
- 5) Son on yılda İOKBS'ye başvuran öğrenci sayısı ile burs almaya hak kazanan öğrenci sayısı kaçtır? Başvurup burs alamayan öğrenci sayısı yıllara göre nedir?
- 6) Bakanlığınız tarafından, yoksulluk nedeniyle eğitim materyallerine erişemeyen, okul terk riski taşıyan veya eğitime devam etmekte güçlük yaşayan öğrencilerin tamamına sınavsız ve doğrudan gelir destekli burs sağlanmasına yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?
- 7) İOKBS kapsamında verilen burs miktarının asgari ücret, açlık sınırı, yoksulluk sınırı veya öğrenci yaşam maliyeti gibi nesnel ekonomik göstergelere endekslenmesine yönelik herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 8) Çok çocuklu aileler, tek ebeveynli aileler, engelli birey bulunan haneler, mevsimlik tarım işçisi aileler ve sosyal yardım alan hanelerde yaşayan öğrenciler için ek burs, pozitif ayrımcılık kontenjanı veya ilave destek programları oluşturulması yönünde Bakanlığınızın bir hazırlığı bulunmakta mıdır? Eğer bulunuyorsa bu çalışmaların kapsamı nedir?